

ÎNCHEIERE

22 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de candidatul la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia – Vladimir Bogaciov,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de candidatul la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia – Vladimir Bogaciov împotriva Comisiei Electorale Centrale a UTA Găgăuzia, terț candidatul la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia – Victor Petrov, cu privire la anularea actului administrativ și obligarea Comisiei Electorale Centrale a UTA Găgăuzia să anuleze înregistrarea concurentului electoral,

împotriva hotărârii din 19 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de candidatul la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia – Vladimir Bogaciov,

constată:

La 19 septembrie 2021, Vladimir Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale a UTA Găgăuzia, terț Victor Petrov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia cu privire la anularea actului administrativ și obligarea Comisiei Electorale Centrale a UTA Găgăuzia să anuleze înregistrarea concurentului electoral.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 18 septembrie 2021, a depus la Comisia Electorală Centrală a UTA Găgăuzia contestație la care a anexat probe ce confirmă faptul că campania electorală în susținerea candidatului la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia – Victor Petrov s-a desfășurat cu susținerea Centrului Comunitar Anticriza, fondat de ultimul cu suport din fonduri nedeterminate.

Astfel, reclamantul a considerat că de către concurentul electoral Victor Petrov au fost încălcate prevederile art. 37 alin. (5) și (7) din Codul Electoral al UTA Găgăuzia.

Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale a UTA Găgăuzia din 18 septembrie 2021 s-a respins ca neîntemeiată contestația depusă de Vladimir

Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, din motivul lipsei de probe.

Reclamantul a apreciat hotărârea nominalizată ca fiind neîntemeiată, întrucât a anexat la contestație probe care confirmă coruperea electoratului.

Reclamantul Vladimir Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, a solicitat prin cererea de chemare în judecată anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale a UTA Găgăuzia din 18 septembrie 2021 cu privire la examinarea contestației înaintate de către Vladimir Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia; constatarea faptului că concurentul electoral Victor Petrov a încălcat Codul electoral al UTA Găgăuzia, prin folosirea în campania electorală a resurselor din fonduri nedeterminate; obligarea Comisiei Electorale Centrale a UTA Găgăuzia să anuleze înregistrarea concurentului electoral Victor Petrov.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Vladimir Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia (f.d. 42, 43-48, 52-56 recto-verso).

În consolidarea soluției prima instanță a reținut prevederile art. 38 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, potrivit căruia voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

De asemenea, prima instanță a făcut referire la art. 42 din Regulamentul Găgăuziei, care statuează că autoritatea reprezentativă și legislativă a Găgăuziei este Adunarea Populară a Găgăuziei (Găgăuzianîn Halk Topluşu).

Prima instanță a notat și prevederile art. 44 din Regulamentul Găgăuziei, conform căruia modul de desfășurare a alegerilor deputaților în Adunarea Populară a Găgăuziei se stabilește de prezentul Regulament și de legea locală.

Suplimentar, prima instanță a făcut referire la art. 66 alin. (5) din Codul electoral al UTA Găgăuzia nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015, conform cărora contestația urmează să conțină fapta pretinselor încălcări, semnătura și datele persoanei care o înaintează.

Prima instanță a subliniat că Vladimir Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, nu a prezentat probe care ar confirma faptul că în privința concurentului electoral Victor Petrov a avut loc finanțarea ori susținerea materială sub orice formă, în special de către cetățeni străini, cetățeni ai Republicii Moldova care nu au împlinit vârsta de 18 ani, organizații cu finanțare de la bugetul public, persoane anonime sau organizații de caritate, religioase, cât și profesionale.

Totodată, prima instanță a apreciat ca neîntemeiate argumentele lui Vladimir Bogaciov, precum că pe site-urile „www.nash.md” și „www.nash.md/petrov”, cât și prin investigațiile efectuate de portalul „moldovacurată.md” se confirmă că Victor Petrov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, a folosit în campania electorală resursele din fonduri nedeterminate, întrucât investigațiile nominalizate de către Vladimir Bogaciov se referă la activitatea Asociației Obștești „Centrul Comunitar Anticriza” și nu au fost prezentate probele care ar confirma participarea lui Victor Petrov la formarea și activitatea acestei organizații. Mai mult, Victor Petrov a negat faptul că este fondatorul sau conducătorul Asociației Obștești „Centrul Comunitar Anticriza”.

În acest context, instanța de fond a remarcat că sunt neîntemeiate afirmațiile lui Vladimir Bogaciov, precum că Victor Petrov este fondatorul sau conducătorul Asociației Obștești „Centrul Comunitar Anticriza” și că campania electorală a acestuia s-a desfășurat cu susținerea materială a Centrului Comunitar Anticriza, din fonduri nedeterminate.

În final, prima instanță a concluzionat că Vladimir Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, nu a prezentat probe care ar confirma faptul că Victor Petrov personal sau prin persoane terțe a distribuit locuitorilor circumscripției electorale nr. 2 cutii cu produse alimentare/seturi alimentare în decursul acestei campanii electorale, mai mult, lipsesc și deciziile organelor de constatare cu privire la o finanțare ilegală.

La 20 septembrie 2021, Vladimir Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia a depus prin poștă electronică la Curtea de Apel Comrat recurs împotriva hotărârii din 19 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată (f.d. 57, 58).

La 24 septembrie 2021, Vladimir Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, a depus prin poștă electronică la Curtea Supremă de Justiție, la adresa de e-mail „info@csj.md”, motivarea recursului împotriva hotărârii din 19 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat (f.d. 108).

La 27 septembrie 2021, Vladimir Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, a depus prin poștă electronică la Curtea Supremă de Justiție, la adresa de e-mail „colegiul.civil@csj.md”, motivarea recursului împotriva hotărârii din 19 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat (f.d. 72, 73-89).

Prin încheierea din 27 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de Vladimir Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, s-a declarat inadmisibil (f.d. 93-99).

La 29 septembrie 2021, Vladimir Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, a depus prin intermediul poștei electronice cerere de revizuire a încheierii din 27 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii instanței de recurs și examinarea în fond a recursului depus împotriva hotărârii din 19 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat (f.d. 105, 106-108).

Prin încheierea din 13 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a admis cererea de revizuire depusă de Vladimir Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia.

S-a casat încheierea din 27 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție și s-a reținut cauza pentru examinarea admisibilității recursului în procedura Curții Supreme de Justiție (f.d. 120-125).

Prin încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a acordat recurentului Vladimir Bogaciov, candidatul la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, termen până la 21 octombrie 2021, ora 17.00, pentru prezentarea cererii de recurs împotriva hotărârii din 19 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat redactată sau cu traducere în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat – limba română.

La 20 octombrie 2021, ora 18.04, Vladimir Bogaciov, candidat la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia, a depus prin poștă electronică la

Curtea Supremă de Justiție cerere de recurs nemotivată, dar nu și cea motivată redactată în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat – limba română.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acesteia, din următoarele motive.

Conform art. 66 alin. (1) din Codul electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015, alegătorii și concurenții electorali pot contesta acțiunile/inacțiunile și hotărârile consiliilor și birourilor electorale și acțiunile/inacțiunile concurenților electorali la organul electoral ierarhic superior și în instanța de judecată.

Potrivit art. 69 alin. (1) din Codul electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015, instanța de judecată adoptă și pronunță hotărârea în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă, legislației administrative și ale prezentului cod.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

În acord cu art. 246 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil când cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.

În conformitate cu art. 244 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 233 din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ coroborate cu dispozițiile art. 244 alin. (2) din Codul administrativ reglementează condițiile de formă și conținut față de cererea de recurs.

Totodată, art. 231 alin. (2) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ stipulează că pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În corespundere cu art. 213 din Codul administrativ, în cazul când cererea de chemare în judecată nu corespunde prevederilor art. 211 alin. (1) și (2) și ale art. 212 alin. (1), judecătorul stabilește reclamantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă reclamantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea se consideră depusă la data inițială.

Instanța de recurs observă că, în condițiile speței, cererea de recurs, cât și motivarea acesteia depuse de către recurentul Vladimir Bogaciov au fost redactate și depuse în limba rusă.

La aspectul dat articolul 26 din Codul administrativ stipulează că limba de procedură în fața autorităților publice și a instanțelor de judecată competente este cea prevăzută de legislație.

În Declarația de Independență din 27 august 1991, Parlamentul Republicii Moldova a proclamat independența țării, cu decretarea limbii române ca limbă de stat.

În conformitate cu art. 13 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine.

Astfel, se constată că Preambulul Declarației de Independență și Constituția Republicii Moldova, care sunt două acte fundamentale, concurează referitor la denumirea limbii de stat a Republicii Moldova.

Însă, în acest sens, Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 36 din 05 decembrie 2013 privind interpretarea art. 13 din Constituție în corelație cu Preambulul Constituției și Declarația de Independență a Republicii Moldova, a hotărât că în cazul existenței unor divergențe între textul Declarației de Independență și textul Constituției, textul constituțional primar al Declarației de Independență prevalează.

Curtea a constatat că prevederea conținută în Declarația de Independență referitoare la limba română ca limbă de stat a Republicii Moldova prevalează asupra prevederii referitoare la limba moldovenească conținute în art. 13 din Constituție.

Deopotrivă, art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 9 alin. (1) din Legea cu privire la organizarea judecătorească coroborate cu Declarația de Independență a Republicii Moldova, la fel, statuează că procedura judiciară se desfășoară în limba de stat – limba română.

Așadar, prin prisma dispozițiilor art. 26 din Codul administrativ coroborate cu Declarația de Independență a Republicii Moldova, judecarea cauzelor de contencios administrativ în instanțele judecătorești se desfășoară în limba română, care este limba de stat a Republicii Moldova.

În această consecvență, instanța de recurs notează că principiul utilizării limbii oficiale, consfințit în Declarația de Independență a Republicii Moldova, în art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească și art. 26 din Codul administrativ, impune ca judecarea cauzelor de contencios administrativ să aibă loc în limba oficială a statului.

Principiul utilizării limbii oficiale impune obligația participanților la proces de a se conforma condițiilor de admisibilitate a cererii de chemare în judecată, cererii de apel și cererii de recurs, *inter alia* de a fi redactate în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat – limba română.

Din cele menționate rezultă că documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba de stat, care este limba română, iar cetățenii-justițiabili care nu posedă sau nu vorbesc limba de stat au dreptul să se exprime în limba maternă, prin interpret, în cadrul procedurilor desfășurate în fața instanței judecătorești, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat.

În atare circumstanțe, s-a ajuns la concluzia că cererea de recurs depusă de către Vladimir Bogaciov este redactată într-o altă limbă decât cea în care se desfășoară procedura judiciară, iar prin urmare recurentul nu a respectat cerințele de formă stabilite de Codul administrativ față de cererea de recurs.

În conformitate cu art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 235 din Codul administrativ, dacă cererea de recurs nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1), judecătorul stabilește recurentului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă recurentul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de recurs se consideră depusă la data inițială.

În aceste condiții, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat despre necesitatea de a indica recurentului Vladimir Bogaciov că cererea de recurs și motivarea acesteia depuse electronic nu corespund cerințelor de formă stabilite de Codul administrativ, acordându-i un termen rezonabil pentru înlăturarea acestora.

Așa, prin încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție s-a acordat recurentului Vladimir Bogaciov termen până la 21 octombrie 2021, ora 17.00, pentru prezentarea, la Curtea Supremă de Justiție (sediul: mun. Chișinău, str. Petru Rareș, 18), a cererii de recurs împotriva hotărârii din 19 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat redactată sau cu traducere în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat – limba română.

Întru executarea încheierii din 20 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, la 20 octombrie 2021, ora 18.04, Vladimir Bogaciov a depus prin poștă electronică la Curtea Supremă de Justiție traducerea cererii de recurs nemotivate depuse la 20 septembrie 2021, dar nu a depus și traducerea motivării cererii de recurs.

Analizând recursul expedit de Vladimir Bogaciov la 20 octombrie 2021 și redactat în limba română, se constată că nu a fost executată integral încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție. Or, prin acest act judecătoresc de dispoziție, recurentul a fost obligat să depună cererea de recurs redactată sau cu traducere în limba română și care să corespundă condițiilor atât formă, cât și de conținut. Prin urmare, pentru a fi considerată executată încheierea din 20 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție, Vladimir Bogaciov avea obligația pozitivă de a depune și traducerea în limba română a cererii de recurs motivate.

La aspectul dat completul reține prevederile art. 120 din Constituția Republicii Moldova, care prevede că este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.

Deopotrivă, art. 16 din Codul de procedură civilă consfințește caracterul obligatoriu al actelor judecătorești, stipulând la alin. (1) și (2) că hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Normele precitate conferă caracter obligatoriu actelor de dispoziție judecătorești, inclusiv încheierilor judecătorești, fapt ce presupune că justițiabilul, la caz recurentul Vladimir Bogaciov trebuie să-și ajusteze conduita conform indicațiilor reflectate în actul judecătoresc de dispoziție.

Pe cale de consecință, completul notează că ignorarea de către subiectul procesual a prescripțiilor legale, inclusiv celor indicate de instanța de judecată conform art. 244 alin. (2) coroborat cu art. 235 din Codul administrativ, și a condițiilor de legalitate a cererii de recurs ar lipsi procedura judiciară de eficiență și ar submina efectele actului de justiție. În acest sens legiuitorul a instituit în

procesul administrativ instituția sancțiunilor procedurale, una dintre care este perimarea, adică sancționarea pasivității participanților la proces.

Astfel, neîndeplinirea sau îndeplinirea defectuoasă a unui act de procedură atrage după sine perimarea, ca sancțiune procedurală pentru neglijența părților sau a participanților la proces în îndeplinirea obligațiilor sale procedurale, precum și de intenția acestora de a abandona procesul administrativ. Respectiv, perimarea fiind o consecință a lipsei de străduință și insistență în desfășurarea procesului administrativ. Or, fiind interesat în soarta soluționării prezentului litigiu, recurentul urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, inclusiv prin executarea întocmai a încheierii din 20 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție și depunerii a cererii de recurs motivate împotriva hotărârii din 19 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat tradusă în limba română.

Din considerentele expuse supra și având în vedere că cererea de recurs depusă electronic de către Vladimir Bogaciov nu corespunde cerințelor de formă și conținut impuse de Codul administrativ, iar recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de recurs, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Vladimir Bogaciov este inadmisibilă.

Conform art. 69 alin. (1) din Codul electoral al Găgăuziei nr. 60-XXVII/V din 31 iulie 2015, art. 230, art. 246 alin. (2) lit. f), art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1), art. 211 alin. (1) lit. a)-d) și art. 26 din Codul administrativ coroborate cu Declarația de Independență a Republicii Moldova, art. 118 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească

dispune:

Recursul depus de candidatul la funcția de deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia – Vladimir Bogaciov se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh